

1. Projekt Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
2. Oświadczenie „siła wyższa”.

Informacja nt. siły wyższej

Zastosowanie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w odniesieniu do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009, jeśli rolnik nie był w stanie wypełnić swych zobowiązań w wyniku siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajnych, o których mowa w art. 31 rozporządzenia (WE) nr 73/2009, zachowuje prawo do pomocy w odniesieniu do obszaru lub zwierząt kwalifikowalnych w momencie wystąpienia siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajnych.

Zgodnie z art. 75 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1122/2009 w przypadku wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, które mogą mieć wpływ na powierzchnię kwalifikującą się do płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub liczbę zwierząt kwalifikujących się do płatności do krów i owiec, lub rolnik nie mógł wypełnić swoich zobowiązań w zakresie przestrzegania norm i wymogów, rolnik powinien złożyć do biura powiatowego ARiMR pisemne oświadczenie o zaistniałych okolicznościach, opatrzone czytelnym podpisem i datą złożenia, w terminie 10 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności oraz dostarczyć dowód potwierdzający wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

Przypadki działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, określone zostały w art. 31 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 i obejmują w szczególności:

- a) śmierć rolnika;
- b) długookresową niezdolność rolnika do pracy;
- c) poważną klęskę żywiołową w znacznym stopniu dotyczącą grunty rolne gospodarstwa;
- d) zniszczenie budynków inwentarskich gospodarstwa w drodze wypadku;
- e) epidemię dotyczącą części lub całej inwentarza rolnika.

Powyższy katalog zdarzeń, które mogą stanowić w danym przypadku działanie siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajne, jest katalogiem otwartym. Oznacza to, możliwość uznania przez właściwy organ (Kierownika BP), w wyniku indywidualnego rozpatrzenia danej sprawy, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów występujących w sprawie, innego zdarzenia za przypadek działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

Dowodami potwierdzającymi działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, w szczególności mogą być:

- 1) odpis skrócony aktu zgonu rolnika;

- 2) zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 3) protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 4) dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, na których wystąpiła szkoda spowodowana przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym rolnik zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych ryzyk;
- 5) pisemne oświadczenia potwierdzające wystąpienie szkody w uprawach rolnych, spowodowanej przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich sporządzone przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników - w przypadku gdy komisja powoływana przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, o której mowa w przepisach w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, nie została powołana oraz uprawy nie zostały objęte umową ubezpieczenia, o której mowa w § 1 pkt 3a tego rozporządzenia;
- 6) zaświadczenie o wystąpieniu pożaru - w przypadku szkód w uprawach lub płodach rolnych spowodowanych pożarem - wydane przez właściwego ze względu na miejsce wystąpienia zdarzenia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, w przypadku gdy w zdarzeniu tym uczestniczyły jednostki ochrony przeciwpożarowej;
- 7) protokół oględzin lub ostatecznego szacowania szkody w uprawach i płodach rolnych wyrządzonych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny, sporządzony przez upoważnionego przedstawiciela dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego lub inne podmioty uprawnione do szacowania szkód łowieckich na podstawie przepisów prawa łowieckiego;
- 8) pisemne oświadczenie rolnika o położeniu gospodarstwa rolnego na obszarze, na którym został wprowadzony stan klęski żywiołowej na podstawie przepisów o stanie klęski żywiołowej;
- 9) decyzja właściwego wojewódzkiego inspektora ochrony roślin i nasiennictwa, wydana na podstawie przepisów o ochronie roślin, nakazująca zniszczenie roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów w przypadku wystąpienia lub podejrzenia wystąpienia organizmów kwarantannowych;
- 10) decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia

budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego;

- 11) decyzja właściwego powiatowego lekarza weterynarii, wydana na podstawie przepisów o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, nakazująca zabicie lub ubój zwierząt chorych lub zakażonych, podejrzanych o zakażenie lub o chorobę albo zwierząt z gatunków wrażliwych na daną chorobę zakaźną zwierząt;
- 12) odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania;
- 13) wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu;
- 14) pisemne oświadczenie rolnika o padnięciu zwierzęcia oraz o zgłoszeniu tego faktu zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- 15) pisemne oświadczenie o wystąpieniu powodzi/zalania/huraganu sporządzone przez rolnika i potwierdzone przez dwóch świadków niebędących domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 16) protokół oględzin i oszacowania szkód wyrządzonych przez:
  - żubry – w uprawach rolnych,
  - wilki i rysie – w pogłowie zwierząt gospodarskich,
  - niedźwiedzie – w pogłowie zwierząt gospodarskich oraz w uprawach rolnych,
  - bobry – w gospodarstwie rolnym,sporządzony przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a na obszarze parku narodowego przez dyrektora tego parku, zgodnie z przepisami art. 126 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.).

Domownik – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. *o ubezpieczeniu społecznym rolników* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1403) – to osoba bliska rolnikowi, która:

- a) ukończyła 16 lat,
- b) pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,
- c) stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

Na podstawie art. 20 ust. 1 i 2 ustawy *o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego*, osobą właściwą w sprawach uznawania przypadków działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, jest kierownik biura powiatowego.

Uznanie danego przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, albo odmowa takiego uznania następuje w decyzji w sprawie przyznania płatności.

Okoliczności związane z uznaniem danego przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności, albo odmowa takiego uznania muszą zostać wskazane (opisane) w uzasadnieniu do decyzji o przyznaniu płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. W takich przypadkach decyzję w sprawie płatności wygenerowaną z systemu należy wyedytować i uzupełnić zgodnie z ustalonym rozstrzygnięciem.

Jeżeli rolnik dostarczył do dnia wydania decyzji dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności i zostały one uznane przez Kierownika BP za stanowiące podstawę do uznania wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zachowuje prawo do uzyskania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, do gruntów rolnych lub zwierząt, których dotyczyło działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności. O wysokości przyznanych płatności będzie decydował wynik kontroli administracyjnej i kontroli na miejscu całej wnioskowanej powierzchni.

W sytuacji wytypowania gospodarstwa do kontroli na miejscu należy dołączyć do dokumentacji oświadczenie o działaniu siły wyższej lub wystąpieniu nadzwyczajnych okoliczności wraz z dowodami potwierdzającymi działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, jeśli dowody takie zostały przez rolnika dostarczone do BP.

Udokumentowanie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie powoduje utraty prawa do uzyskania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego do powierzchni gruntów rolnych lub zwierząt, których dotyczyło działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności.

O wysokości przyznanych płatności będzie decydował wynik kontroli administracyjnej i kontroli na miejscu w zakresie kwalifikowalności (kwalifikowalność powierzchni gruntów rolnych oraz kwalifikowalność zwierząt do płatności do krów i owiec) oraz w zakresie norm i wymogów wzajemnej zgodności dla całej wnioskowanej powierzchni lub wszystkich deklarowanych zwierząt do płatności do krów i owiec.

Zastosowanie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w odniesieniu do zobowiązania wieloletniego ONW.

Zgodnie z art. 47 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006, w przypadku uznania działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, rolnik, który realizuje zobowiązanie 5 letnie, nie będzie zobowiązany do zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności z tytułu zaniechania prowadzenia działalności rolniczej na obszarach ONW.

Przypadki działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności określone w art. 47 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006, obejmują:

- śmierć rolnika (i nie został złożony wniosek transferowy lub wniosek o wypłatę),
- długotrwałą niezdolność rolnika do wykonywania zawodu,
- wywłaszczenie dużej części gospodarstwa, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu podjęcia zobowiązania,
- katastrofę naturalną poważnie dotykającą grunty gospodarstwa.

Katalog zdarzeń, które mogą stanowić w danym przypadku działanie siły wyższej lub wystąpienie okoliczności nadzwyczajnych określony jest w § 9 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Wspieranie gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania

(ONW), objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 40, poz. 329, z późn. zm.) i obejmuje:

- rozwiązanie przez wydzierżawiającego umowy dzierżawy gruntów rolnych, na których są położone objęte zobowiązaniem działki rolne lub ich części w granicach obszarów ONW, z powodu zaistnienia okoliczności, za które dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności, pod warunkiem że dzierżawca poinformował Agencję o rozwiązaniu umowy,
- wykonanie prawa pierwokupu gruntów rolnych objętych zobowiązaniem ONW przez dzierżawcę lub Agencję Nieruchomości Rolnych, jakie przysługuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 803), lub złożenia oświadczenia przez Agencję Nieruchomości Rolnych o nabyciu tej nieruchomości za zapłatą równowartości pieniężnej (jeżeli przeniesienie własności nieruchomości rolnej o powierzchni nie mniejszej niż 5 ha następuje w wyniku zawarcia umowy innej niż umowa sprzedaży),
- przeprowadzenie modernizacji ewidencji gruntów i budynków, w wyniku której zmniejszyła się całkowita powierzchnia działek rolnych lub ich części położonych na obszarach ONW,
- wygaśnięcie umowy dzierżawy gruntów rolnych, na których są położone objęte zobowiązaniem działki rolne lub ich części w granicach obszarów ONW, z powodu upływu czasu, na jaki została zawarta ta umowa, jeżeli jej wygaśnięcie nastąpiło po upływie 5 lat i 30 dni od dnia, w którym decyzja o przyznaniu pierwszej płatności ONW stała się ostateczna, a przed upływem 5 lat od dnia wypłaty tej płatności,
- innej okoliczności, której nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania, mającej wpływ na realizację tego zobowiązania i będącej wynikiem przyczyn niezależnych od rolnika.

Powyższy katalog zdarzeń, które mogą stanowić w danym przypadku działanie siły wyższej lub okoliczności nadzwyczajne, jest katalogiem otwartym. Oznacza to, możliwość uznania przez właściwy organ (Kierownika BP), w wyniku indywidualnego rozpatrzenia danej sprawy, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności faktycznych i dowodów występujących w sprawie, innego zdarzenia za przypadek działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności.

Dowodem potwierdzającym wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, może być na podstawie art. 75 § 1 Kpa wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny.

Jeżeli działalnie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności będzie miało trwały skutek, zobowiązanie na takiej powierzchni będzie zmniejszone lub zamknięte. Jeżeli uznane przez Kierownika BP przypadki działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności nie mają charakteru trwałego, pomoc ONW nie zostanie przyznana, a podjęte przez rolnika zobowiązanie do prowadzenia działalności rolniczej na obszarach ONW powinno być przez niego kontynuowane. W tym przypadku rolnik nie będzie zobowiązany do zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranych płatności ONW ze względu na zaniechanie prowadzenia działalności rolniczej na obszarach ONW.

Zastosowanie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w odniesieniu do płatności rolnośrodowiskowej.

Zgodnie z § 45 rozporządzenia rolnośrodowiskowego oraz art. 47 ust. 1 rozporządzenia nr 1974/2006, jeżeli rolnik nie był w stanie wypełnić swoich zobowiązań w wyniku działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, nie zachodzi konieczność windykacji z lat poprzednich. Jeżeli działanie siły wyższej w danym roku gospodarczym nie powoduje utraty kwalifikowalności powierzchni/zwierząt, rolnik może uzyskać prawo do płatności, jeżeli w tym samym roku gospodarczym dokona działań naprawczych.

Kategorie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa w § 45 rozporządzenia rolnośrodowiskowego oraz art. 47 rozporządzenia nr 1974/2006, obejmują:

- śmierć rolnika (i nie został złożony wniosek transferowy);
- długotrwała niezdolność rolnika do wykonywania zawodu;
- wywłaszczenie części nieruchomości, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego, uniemożliwiający dalszą realizację tego zobowiązania;
- katastrofę naturalną poważnie dotykającą grunty gospodarstwa
- wypadek, powodujący zniszczenie budynków dla zwierząt gospodarskich, w wyniku czego rolnik zaprzestaje działalności rolniczej;
- choroba epizootyczna, dotykająca część lub całość należących do rolnika zwierząt gospodarskich, w wyniku czego zaprzestaje on działalności rolniczej;
- zmiana zasięgu obszarów objętych programami działań mającymi na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na obszarach szczególnie narażonych lub zmiana tych programów;
- określenie obszaru, na którym dotychczas było realizowane zobowiązanie rolnośrodowiskowe w ramach Pakietu 8, jako obszaru zagrożonego erozją wodną, o którym mowa w przepisach o minimalnych normach;
- utrata posiadania gruntów rolnych, na których powinno być realizowane zobowiązanie rolnośrodowiskowe, w wyniku scalenia gruntów dokonanego na podstawie przepisów o scalaniu i wymianie gruntów;
- zmiany realizacji zobowiązania w zakresie Pakietu 4 Ochrona zagrożonych gatunków ptaków siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 na Pakiet 5 Ochrona zagrożonych gatunków ptaków siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 w wyniku objęcia działek rolnych obszarem Natura 2000 lub odwrotnie;
- usunięcie posiadanego przez rolnika zwierzęcia z programu ochrony zasobów genetycznych danej rasy z przyczyn niezależnych od rolnika;
- śmierć posiadanego przez rolnika zwierzęcia, za którą rolnik nie ponosi odpowiedzialności;
- inna okoliczność, której nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego, mająca wpływ na realizację zobowiązania rolnośrodowiskowego i będąca wynikiem przyczyn niezależnych od rolnika.

W każdym przypadku działania siły wyższej lub wystąpienia nadzwyczajnych okoliczności, o których mowa powyżej, rolnik powinien powiadomić Kierownika BP o zaistniałych okolicznościach, w terminie 10 dni roboczych od dnia, w którym rolnik lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać takiej czynności wraz z dostarczeniem dowodów potwierdzających wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Fakt poinformowania przez rolnika o zaistnieniu siły wyższej lub wystąpieniu nadzwyczajnych okoliczności należy rozpatrywać w każdym przypadku, również gdy w ramach kontroli administracyjnej system nie zgłosi błędu dotyczącego niedotrzymania zobowiązania rolnośrodowiskowego w danym roku.

Wystąpienie siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności w danym roku może skutkować zmniejszeniem powierzchni zobowiązania w roku kolejnym (liczby zwierząt, które powinny być utrzymywane).

Uznanie przypadku siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności powoduje, że płatność rolnośrodowiskowa nie podlega zwrotowi, jeżeli rolnik zaniechał realizacji działań rolnośrodowiskowych, na powierzchni objętej działaniem siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, w okresie trwania zobowiązania rolnośrodowiskowego lub zmniejszył liczbę zwierząt objętych zobowiązaniem.

Rolnik, jako dowód może dostarczyć do BP ARiMR w szczególności poniżej wskazane dokumenty:

- w przypadku długotrwałej niezdolności do wykonywania zawodu:
  - zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, wydane na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników,
  - odpis postanowienia sądu o zastosowaniu albo przedłużeniu tymczasowego aresztowania,
  - wezwanie sądu do odbycia kary pozbawienia wolności albo aresztu,
- w przypadku katastrofy naturalnej poważnie dotykającej grunty gospodarstwa:
  - protokół oszacowania szkód w uprawach rolnych, spowodowanych przez np. obsunięcie się ziemi lub lawinę (katastrofa trwale uniemożliwiająca prowadzenie działalności rolniczej) w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, sporządzony przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce powstania szkody,
  - dokument potwierdzający wystąpienie szkody w uprawach rolnych, z którego wynika powierzchnia upraw, na których wystąpiła szkoda spowodowana przez ryzyka (lawina, obsunięcie się ziemi), sporządzony przez zakład ubezpieczeń, z którym rolnik zawarł umowę ubezpieczenia upraw co najmniej od jednego z tych ryzyk,
  - pisemne oświadczenia potwierdzające wystąpienie szkody w uprawach rolnych, spowodowanej przez ryzyka (np. obsunięcie się ziemi lub lawinę), sporządzone przez dwóch świadków, którzy nie są domownikami rolnika w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników - w przypadku, gdy komisja nie została powołana przez wojewodę oraz gdy uprawy nie zostały objęte umową ubezpieczenia,

- decyzja właściwego organu nadzoru budowlanego, wydana na podstawie przepisów prawa budowlanego, określająca zakres i termin wykonania niezbędnych robót w celu uporządkowania terenu katastrofy i zabezpieczenia budynku służącego gospodarce rolnej do czasu wykonania robót doprowadzających budynek do stanu właściwego,
- w przypadku wywłaszczenia dużej części gospodarstwa:
  - decyzja administracyjna właściwego organu (np. starosty) w sprawie wywłaszczenia nieruchomości (gruntów rolnych objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym),
  - w przypadku utraty posiadania gruntów rolnych, na których powinno być realizowane zobowiązanie rolnośrodowiskowe, w wyniku scalenia gruntów dokonanego na podstawie przepisów o scalaniu i wymianie gruntów:
    - decyzja starosty w sprawie scalenia gruntów lub
    - decyzja zatwierdzająca podział nieruchomości wydana przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta,
    - *Oświadczenie rolnika o scaleniu działek ewidencyjnych*
  - w przypadku innej okoliczności, której nie można było przewidzieć w dniu rozpoczęcia realizacji zobowiązania, mającej wpływ na realizację tego zobowiązania i będącej wynikiem przyczyn niezależnych od rolnika:
    - dowody uzyskane przez Kierownika BP w toku rozpatrywania indywidualnej sprawy, uwzględniające wszystkie okoliczności faktyczne występujące w danej sprawie.

Okoliczności związane z uznaniem danego przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpieniem nadzwyczajnych okoliczności, albo odmowa takiego uznania muszą zostać wskazane (opisane) w uzasadnieniu do decyzji o przyznaniu płatności rolnośrodowiskowych. W takich przypadkach decyzję w sprawie płatności wygenerowaną z systemu należy wyedytować i uzupełnić zgodnie z ustalonym rozstrzygnięciem.

Jeżeli rolnik dostarczył do dnia wydania decyzji dowody potwierdzające działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności i zostały one uznane przez Kierownika BP za stanowiące podstawę do uznania wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zachowuje prawo do kontynuacji zobowiązań rolnośrodowiskowych, jednak płatność w danym roku jest mu odmawiana.

W sytuacji wytypowania gospodarstwa do kontroli na miejscu należy dołączyć do dokumentacji oświadczenie o działaniu siły wyższej lub wystąpieniu nadzwyczajnych okoliczności wraz z dowodami potwierdzającymi działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności, jeśli dowody takie zostały przez rolnika dostarczone do BP. Jeżeli zostanie stwierdzone działanie siły wyższej lub nadzwyczajnej okoliczności płatność rolnośrodowiskowa, za dany rok do wariantu/pakietu, na który mają wpływ okoliczności nadzwyczajne, nie przysługuje. W takim przypadku nie odzyskuje się kwoty nienależnie przyznanej z tytułu zaniechania realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego.

W przypadku, gdy w gospodarstwie rolnika miało miejsce działanie siły wyższej lub wystąpiły nadzwyczajne okoliczności i rolnik poinformował Kierownika BP o tym zdarzeniu w wymaganym terminie oraz złożył wymagane dowody, podczas weryfikacji wniosku po kontroli na miejscu w zakresie przestrzegania norm i wymogów wzajemnej

zgodności Kontroler Danych ma możliwość uzasadnienia błędu. Uznanie przypadku za działanie siły wyższej lub wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności powoduje, że nie będą stosowane zmniejszenia lub wykluczenia z tytułu nieprzestrzegania norm i wymogów zakresie płatności rolnośrodowiskowych, obszarowych i ONW.

W programie rolnośrodowiskowym wypowiedzenie umowy dzierżawy niezależnie czy jest ona zawarta na czas określony czy też na czas nieokreślony – nie jest przypadkiem siły wyższej. Natomiast za przypadek siły wyższej można uznać np. ustanie umowy dzierżawy z powodu śmierci strony umowy (np. wydzierżawiającego - właściciela działek rolnych). Jednocześnie należy mieć na uwadze, że wypowiedzenie/ustanie umowy dzierżawy nie zawsze będzie skutkowało zaniechaniem realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego, w szczególności dotyczy to pakietu 6 i 8. Np. rolnik realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w zakresie pakietu 8 na 10 ha, w tym 5 ha stanowią grunty dzierżawione; w trzecim roku realizacji zobowiązania po wypowiedzeniu umowy dzierżawy rolnik realizuje zobowiązanie na 5 ha własnych gruntów rolnych. Jeżeli zatem rolnik dokonał zmiany miejsca uprawy rośliny w ramach danego wariantu pakietu 8 i zmniejszył powierzchnię zobowiązania (zgodnie z § 6 rozporządzenia rolnośrodowiskowego), mimo wypowiedzenia umowy dzierżawy, nie będzie zobowiązany do zwrotu płatności z tytułu zaniechania realizacji zobowiązania oraz będzie „uprawniony” do otrzymania płatności za ten pakiet za dany rok.

Ponadto, informuję że obsługa wniosków obszarowych, o przyznanie płatności ONW i rolnośrodowiskowych za 2013 rok została zakończona, a w kampanii wniosków 2014 – trwa obecnie proces kontroli administracyjnej.

Ilość złożonych wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich w 2014 r. przedstawia się następująco: ogółem ilość wniosków 3187 (2013 – 3202) , gmina Zaleszany – 782 (2013 – 781).

Ilość złożonych wniosków UŁATWIANIE STARTU MŁODYM ROLNIKOM - PROW 2007 – 2013, który zakończył się w dniu 23.06.2014 r. : 19674 (Polska), 562 (woj. Podkarpackie), 5 (pow. Stalowowski), w tym 2 wnioski – Gm. Zaleszany.